

Дудіна О. О.

1 курс, факультет соціології і права,

НТУУ «КП»

Науковий керівник: Пряміцин В.Ю.,

викладач НТУУ «КП»

Досвід студентського самоврядування університетів світу

Як відомо, студентське самоврядування головним чином має на увазі самостійну діяльність осіб, що навчаються у виші. Метою цієї діяльності є реалізація функцій управління навчальним закладом шляхом виконання завдань, які ставлять перед собою студентські колективи. Крім того, самоврядування покликано забезпечити виконання обов'язків студентами, а також захистити їх права. Важливо відмітити, що ця діяльність значно впливає на рівень сформованості організаторських якостей студентів.

Залежно від особливостей будови, специфіки освіти вищого навчального закладу та його зацікавленості студентське самоврядування може здійснюватися на різних структурних рівнях: на рівні факультету, курсу, окремої спеціальності, студентського містечка, гуртожитку тощо.

Сьогодні на території України діє низка об'єднань органів студентського самоврядування: як національних, так і місцевих. До їх переліку можна віднести Українську асоціацію студентського самоврядування, Студентську раду Києва, Студентську раду Львова тощо. Нині фінансове забезпечення українських органів студентського самоврядування надходить з коштів спеціальних фондів вищих навчальних закладів та складає не менш як 0,5 % від загальної суми коштів.

Що стосується самоврядування студентів у європейських країнах, то тут можна виділити деякі відмінності від українського. Головним чином це стосується повноважень, якими наділені органи самоврядування: за кордоном вони більш широкі, законодавчо закріплені, або навіть існують на рівні традиційних та ніде не зафіксовані. До того ж діяльність органів студентського самоврядування обов'язково фінансується адміністрацією та забезпечується необхідним обладнанням та технікою. Цікаво відмітити, що в деяких країнах Європи окрім

прямих існують також таємні вибори органів, які за кордоном останні мають статус юридичної особи. Також особливістю є відсутність студентських профспілок та інакше ставлення адміністрації ВНЗ, його викладачів та студентів до ролі самоврядування.

Студенти Франції можуть приєднуватись до асоціацій, синдикатів та інших об'єднань, або представляти студентів на рівні університетів країни. Французькі університети працюють на основі трьох центральних рад: ради з питань навчання і університетського життя, адміністративної ради та наукової ради. Вибори до них проводяться за окремими списками та визначають кандидатів терміном на два (для студентів) або чотири роки (для викладачів).

У Великобританії органи студентського самоврядування мають власні будівлі чи приміщення на території коледжу або університету. Голова студентської ради – «sabbatical officer» – працює повний робочий день та отримує зарплату. Більшістю рад керують студенти, які теж працюють, але не отримують зарплату – «non-sabbatical officer». Ради фінансуються університетом, державними установами та отримують матеріальну допомогу від спонсорів.

На жаль, в Україні врегулювання самоврядування на законодавчому рівні є недостатнім і не сприяє його розвитку: повноваження органів визначені лише формально, відсутнє належне фінансування та забезпечення обладнанням їх діяльності.

Отже, студентське самоврядування в нашій країні потребує суттєвих змін, а саме: ретельний перегляд та зміна нормативно-правової бази; сприяння держави, адміністрацій ВНЗ, викладачів та студентів реалізації положень правових документів щодо самоврядування; зміна ставлення до самоврядування осіб, що приймають у ньому участь безпосередньо або побічно; підтримка низових ініціатив адміністрацією вишів; потужне фінансування та обладнання тощо.